

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

КАФЕДРА ЕСТРАДНОГО ТА НАРОДНОГО СПІВУ

РЕКОНСТРУКЦІЯ НАРОДНОПІСЕННОЇ ТРАДИЦІЇ СЛОБОЖАНЩИНИ

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності

025 «Музичне мистецтво»

ОП «Народний спів»

УДК 784.4
Р 36

Друкується за рішенням науково-методичної ради
Харківської державної академії культури
(Протокол № 9 від 29.03.2023 року)

Рецензенти:

Манько С. Б. – кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри естрадного та народного співу Харківської державної академії культури

Щепакін В. М. – доктор мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури

Укладачі:

Бреславець Г. М. кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри естрадного та народного співу;

Осипенко В. В. кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри естрадного та народного співу.

Р 36 Реконструкція народнопісенної традиції Слобожанщини : прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр.) рівня зі спец. 025 «Музичне мистецтво», освіт.-профес. програми «Народний спів» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. академія культури, Ф-т музич. мистецтва, Каф. естрадного та нар. співу ; [уклад.: Г. М. Бреславець, В. В. Осипенко]. – Харків : ХДАК, 2023. – 21 с.

Навчальна дисципліна «Реконструкція народнопісенної традиції Слобожанщини» є однією із складових у комплексному професійному формуванні творчої особистості й музично-художньому становленні майбутнього фахівця мистецької сфери. Спираючись на сучасні методи наукової та виконавської реконструкції фольклорного джерела, ця дисципліна поглиблює та посилює професійну і загальну художньо-світоглядну підготовку здобувачів.

Для викладачів, магістрів спеціальності 025 «музичне мистецтво», слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 784.4(477.54/.62)(073)

© Харківська державна академія культури, 2023 р.
© Г. М. Бреславець, В. В. Осипенко, 2023 р.

**Програма навчальної дисципліни
«Реконструкція народнопісенної традиції Слобожанщини»**

I. Опис навчальної дисципліни

Предмет: засвоєння навичок опрацювання народнопісенного матеріалу Слобожанщини як основи науково-дослідної та концертно-виконавської діяльності.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 культура і мистецтво	Вибіркова	
	Спеціальність 025 Музичне мистецтво		
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-професійна програма Народний спів	Рік підготовки:	
		3-й	
		Семестр	
		6-й	
Тижневих годин для навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)	Лекції	
		-	
		-	
		Практичні	
		30 год.	
		Лабораторні	
		-	
Самостійна робота			
60 год.			
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю:			
залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 30/60 (0,5)

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Реконструкція народнопісенної традиції Слобожанщини» складена відповідно до курсів за вибором для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Народний спів», підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, напряму 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Згідно з навчальним планом освітньо-професійної програми «Народний спів» спеціальності «Музичне мистецтво» кафедри естрадного та народного співу Харківської Державної академії культури готує фахівців, які по закінченні навчання отримують кваліфікації: «бакалавр музичного мистецтва». У системі професійної підготовки здобувачів практичний курс «Реконструкція народнопісенної традиції Слобожанщини» відповідає вимогам кваліфікації «артист-вокаліст народного напрямку», «керівник ансамблю».

Матеріал практикуму: навчальний процес будується на кращих регіонально самобутніх зразках народнопісенного виконавства Слобожанщини, сучасної української вокально-хорової музики та творчої діяльності сучасних мистецьких колективів народного напрямку.

Мета: 1) Відновлення культури гуртового звучання регіонального фольклору, вербального та музичного фольклорних текстів на теоретичній базі аналітичної транскрипції та комплексного аналізу народних пісень (за методом науково-практичної реконструкції фольклорного тексту); 2) опрацювання методу виконавської реконструкції фольклорного джерела, зокрема зразків народнопісенної традиції Слобожанщини, у власній сценічній практиці та творчої діяльності сучасних мистецьких колективів народного напрямку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Реконструкція народнопісенної традиції Слобожанщини» є:

- засвоїти практичні навички та вміння відновлення та відтворення регіональної самобутності народнопісенної традиції Слобожанщини на рівні фольклорного тексту (вербального, музичного), фактурних особливостей побудови пісенної строфи тощо;
- реконструкція втраченого ФТ за фрагментами зібраних від інформанта фольклорних матеріалів (відновлення вербального тексту, багатоголосної фактури, варіантів мелострофи);
- реконструкція ФТ за формами побутування, що зумовлені культурною ситуацією, де традиція не домінує (вербальний текст, розспіваний згідно з канонами місцевого виконавського стилю);
- реконструкція локальної манери співу на території, яка зазнала переривання традиції з певних соціально-історичних причин;
- проаналізувати основні методи виконавської реконструкції фольклорного джерела як репрезентації народнопісенної традиції Слобожанщини в сучасній сценічній практиці.

Кількість кредитів – 3. Дисципліна передбачає такі форми організації освітнього процесу як практичні заняття 30 годин та самостійної 60 годин.

Метою курсу є виховання професійного фахівця - знавця, збирача, дослідника та виконавця народної пісні з певним переліком необхідних **компетенцій**.

Загальні та спеціальні компетентності, які формує дисципліна відповідно до освітньо-професійної програми народний спів.

III. Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до професійного спілкування державною мовою (усно та письмово).
	ЗК 2. Здатність розуміння предметної області та специфіки музично-професійної діяльності на тлі шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини світової та української культури, цінностей і традицій.
	ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів
	ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 9. Здатність постійно вчитися, самовдосконалюватися, оволодівати сучасними знаннями та продукувати на їх базі власні методики викладання фахових дисциплін.
	ЗК 12. Здатність працювати автономно.
	ЗК 14. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій, а також володіти засобами їх впровадження.
Спеціальні компетентності	СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської вокальної майстерності народного напрямку.
	СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у сольній та ансамблевій виконавській діяльності.
	СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва та надбання національної музичної культури.
	СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та

	взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
	СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності з мистецької реконструкції у сфері народнопісенного виконавства.
	СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
	СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу народної пісні та її мистецького втілення в композиторській творчості.
	СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.
	СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми).

Програмні результати навчання	РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та вокально-технічну майстерність співака народного напрямку на належному фаховому рівні.
	РН 2. Володіти методами та навичками сольного співу та ансамблевого виконавства народних пісень, творів української класики та сучасних композиторів, репетиційної роботи та концертних виступів.
	РН 3. Демонструвати володіння техніками, прийомами та методиками у вокально-виконавській діяльності, знання регіональних стилів та пісенного репертуару народного напрямку.
	РН 4. Вивчати, транскрибувати та аналізувати народнопісенні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
	РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його виконавську версію: винаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем, відтворювати емоційно-образний зміст пісні, створювати художній образ за допомогою комплексу

	вокально-виражальних та сценічних засобів.
	РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
	РН 20. Демонструвати володіння основами сучасної сценічної презентації народнопісенного жанру, специфіки його художньо-постановочної роботи та основи режисури народної пісні.

Очікувані результати навчання.

- демонструвати достатньо високий рівень виконавської вокальної майстерності народного напрямку;
- створювати та реалізовувати власні художні концепції у сольній та ансамблевій виконавській діяльності;
- усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва та надбання національної музичної культури;
- усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва;
- використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності з мистецької реконструкції у сфері народнопісенного виконавства;
- володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності;
- розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу народної пісні та її мистецького втілення в композиторській творчості;
- оперувати професійною термінологією;
- використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків;
- працювати в умовах ансамблевої звукової узгодженості;
- користуватися вокальною технікою сольмізації та народного виконання.

Основний засіб діагностики успішності навчання: **залік** (проводиться у 6 семестрі з метою перевірки засвоєння вимог).

Оцінка знань та виконавських навичок здобувачів з навчальної дисципліни «Реконструкція народнопісенної традиції Слобожанщини» здійснюється з урахуванням таких критеріїв за трьома рівнями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для заліку
90 – 100	A	<i>Творчий рівень</i> — передбачає поєднання алгоритмічного рівня оволодіння вокально-педагогічним матеріалом з проявами музично-творчої індивідуальності здобувача,	зараховано

		що відповідає оцінці «відмінно». Здобувач демонструє чистоту та виразність вокальної та драматичної інтонації, легкість пластичного та танцювального руху, відповідну сценічну поведінку та артистизм.	
82-89	В	<i>Алгоритмічний рівень</i> — передбачає поєднання репродуктивного рівня оволодіння матеріалом, вокально-технічну вправність та вміння розв'язувати виконавські завдання, що відповідає оцінці «добре».	
74-81	С	В – здобувач допустив деякі неточності вокально-технічного або інтонаційно-виразного та пластичного характеру, але демонструє володіння необхідними вокальними, пластичними та драматичними вміннями та навичками, відповідну сценічну поведінку та артистизм. С – здобувач допустив ряд помилок при виконанні програми, виявив недостатність внутрішнього контролю за емоційно-психічним станом та сценічної витримки.	
64-73	Д	<i>Репродуктивний рівень</i> — передбачає вміння репродукувати музично-літературний текст та характер вокально-драматичної програми та пластичних завдань, які виконуються; відповідає оцінці «задовільно».	
60-63	Е	Д – здобувач демонструє виконання поставлених завдань, допускаючи помилки з боку вокальної техніки, знання поетичного тексту, танцювальних рухів та розкриття художнього образу твору. Е – здобувач демонструє суттєві помилки у виконанні поставлених завдань з боку вокальної техніки, знання поетичного тексту, танцювальних рухів, розкриття	

		художнього образу твору.	
35-59	FX	Незадовільна оцінка виставляється здобувачеві при виконанні програми практичного курсу на низькому вокальному, драматичному та пластичному технічному та художньому рівнях.	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільна оцінка виставляється здобувачеві при невиконанні ним програми практичного курсу	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання з дисципліни «Сценічний практикум народнопісенного виконавства» перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- залік;
- перевірка практичних письмових та вокально-виконавських завдань;
- перевірка завдань самостійної роботи;
- інші види практичних завдань.

Вимоги для заліку

Передбачено періодичні (рубіжні) етапи контролю рівня опанування навчальної програми дисципліни у формі перевірки практичних вокально-виконавських завдань; для складання заліку:

- а) здобувач повинен продемонструвати навиків відновлення та відтворення народнопісенного двох зразків за методом науково-практичної реконструкції фольклорного тексту (за вибором викладача);
- б) здобувач повинен скласти анотацію на обраний творчий виступ сучасного виконавця (за методом виконавської реконструкції народнопісенної традиції) - за вибором здобувача.

План анотації

1. Назва обраного твору.
2. Відомості про авторів аранжування
3. Характеристика фольклорного джерела, що стало основою вокальної композиції (визначити до якого жанру належить, регіону побутування, складу виконавців, де і ким записано)
4. Особливості виконавської реконструкції, що втілені в обраному творі.
5. Творча характеристика виконавця обраного твору.

Перевірка практичних вмінь проводиться **в усній формі** – індивідуально. Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю (до 60 балів).

IV. Зміст і структура дисципліни

Структура навчальної дисципліни складається з 2-х розділів, які охоплюють 4 тем, пов'язаних між собою змістовими складовими:

Розділ 1. «Наукова реконструкція народнопісенної традиції у вітчизняному культурному просторі» (2 теми).

Розділ 2. Мистецька реконструкція народнопісенної традиції та її види (2 теми).

V. Тематичний план курсу

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. «Наукова реконструкція народнопісенної традиції у вітчизняному культурному просторі».						
Тема 1. Науково-теоретична форма реконструкції народнопісенної традиції та специфіка її втілення.	15		5	-	-	10
Тема 2. Науково-практична форма реконструкції народнопісенної традиції та її функції.	30	-	10			20
Разом за розділом 1	45	-	15	-	-	30
Розділ 2. Мистецька реконструкція народнопісенної традиції та її види.						
Тема 3. Виконавська реконструкція народнопісенної традиції: репродуктивна та стилізаційна форми.	15	-	5	-	-	10

Тема 4. Особливості виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в творчості сучасних українських виконавців та музичних колективів.	30	-	10	-	-	20
Разом за розділом 2	45	-	15	-	-	30
Усього годин	90		30			60

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Науково-теоретична форма реконструкції народнопісенної традиції та специфіка її втілення.	5
2	Науково-практична форма реконструкції народнопісенної традиції та її функції.	10
3	Виконавська реконструкція народнопісенної традиції: репродуктивна та стилізаційна форми.	5
4	Особливості виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в творчості сучасних українських виконавців та музичних колективів.	10
	Разом	30

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Визначити та опанувати специфіку науково-теоретичної форми реконструкції народнопісенної традиції	10
2	Визначити та опанувати специфіку науково-практичної форми реконструкції народнопісенної традиції.	20

3	Опрацювання методу виконавської реконструкції фольклорного тексту в її репродуктивній та стилізаційній формах.	10
4	Визначення, опрацювання особливостей виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в творчості сучасних українських виконавців та музичних колективів.	20
	Разом	60

VI. Методичні рекомендації до практичної роботи

Тема 1. Науково-теоретична форма реконструкції народнопісенної традиції та специфіка її втілення. (5 год.)

Мета: засвоїти специфіку науково-теоретичної форми реконструкції народнопісенної традиції як провідного методу науково-дослідницької діяльності сучасних етномузикологів, фольклористів та виконавців народного напрямку.

Література: 2, 6, 10, 13, 15, 24 **Інформ. ресурси:** 7

Тема 2. Науково-практична форма реконструкції народнопісенної традиції та її функції. Визначити та опанувати специфіку науково-практичної форми реконструкції народнопісенної традиції. (10 год.)

Мета: засвоїти та опанувати специфіку науково-практичної форми реконструкції народнопісенної традиції шляхом вивчення особливостей відновлення та реконструювання фольклорного тексту.

Література: 2, 7-9, 11, 12, 15, 16, 18-21, 23, 24, 27 **Інформ. ресурси:** 7 **Дискографія:** 3-7

Тема 3. Виконавська реконструкція народнопісенної традиції: репродуктивна та стилізаційна форми. (5 год.)

Мета: опанувати специфіку виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в її репродуктивній та стилізаційній формах.

Література: 2-5, 14-17, 24, 28, 29, 32 **Інформ. ресурси:** 1-7 **Дискографія:** 1-7

Тема 4. Особливості виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в творчості сучасних українських виконавців та музичних колективів. (10 год.)

Мета: визначити та опанувати особливості виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в творчості сучасних українських виконавців та музичних колективів на прикладі мистецької діяльності театру народної музики України «ОБЕРЕГИ» (вокальне тріо, фольклорний гурт, гурт співаків та троїсті музики), групи «ЯРИ», групи «ОЙРА».

Література: 1, 3-5, 14-17, 21, 26 *Інформ. ресурси:* 1-7 *Дискографія:* 1,2

VII. Методичні рекомендації до самостійної роботи

Розділ 1. «Наукова реконструкція фольклорного тексту у вітчизняному культурному просторі».

Тема 1. Визначити та опанувати специфіку науково-теоретичної форми реконструкції народнопісенної традиції

Мета: засвоїти специфіку науково-теоретичної форми реконструкції народнопісенної традиції як провідного методу науково-дослідницької діяльності сучасних етномузикологів, фольклористів та виконавців народного напрямку.

Завдання:

1. Визначити форми науково-дослідницької діяльності сучасних етномузикологів, фольклористів та виконавців народного напрямку.

Література: 2, 6, 10, 13, 15, 24 *Інформ. ресурси:* 7

Тема 2. Визначити та опанувати специфіку науково-практичної форми реконструкції народнопісенної традиції.

Мета: засвоїти та опанувати специфіку науково-практичної форми реконструкції народнопісенної традиції шляхом вивчення особливостей відновлення та реконструювання фольклорного тексту.

Завдання:

1. реконструкція втраченого ФТ за фрагментами зібраних від інформанта фольклорних матеріалів (відновлення вербального тексту, багатоголосної фактури, варіантів мелострофи);
2. реконструкція ФТ за формами побутування, що зумовлені культурною ситуацією, де традиція не домінує (вербальний текст, розспіваний згідно з канонами місцевого виконавського стилю);

Література: 2, 7-9, 11, 12, 15, 16, 18-21, 23, 24, 27 *Інформ. ресурси:* 7 *Дискографія:* 3-7

Розділ 2. Мистецька реконструкція фольклорного тексту та її види.

Тема 3. Опрацювання методу виконавської реконструкції фольклорного тексту в її репродуктивній та стилізаційній формах.

Мета: опанувати специфіку виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в її репродуктивній та стилізаційній формах.

Завдання:

1. Переглянути та проаналізувати задані інформаційні ресурси.
2. Засвоїти практичні навички та вміння відновлення та відтворення регіональної самобутності народнопісенної традиції Слобожанщини на рівні фольклорного тексту (вербального, музичного), фактурних особливостей побудови пісенної строфи; визначити особливості реконструкції локальної манери співу на території, яка зазнала переривання традиції з певних соціально-історичних причин, або зумовлені культурною ситуацією, де традиція не домінує.

Література: 2-5, 14-17, 24, 28, 29, 32 *Інформ. ресурси:* 1-7 *Дискографія:* 1-7

Тема 4. Визначення, опрацювання особливостей виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в творчості сучасних українських виконавців та музичних колективів.

Мета: визначити та опанувати особливості виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в творчості сучасних українських виконавців та музичних колективів на прикладі мистецької діяльності театру народної музики України «ОБЕРЕГИ» (вокальне тріо, фольклорний гурт, гурт співаків та троїсті музики), групи «ЯРИ», групи «ОЙРА».

Завдання:

1. Переглянути та проаналізувати задані інформаційні ресурси.
2. Проаналізувати основні методи виконавської реконструкції фольклорного джерела як репрезентації народнопісенної традиції Слобожанщини в сучасній сценічній практиці.

Література: 1, 3-5, 14-17, 21, 26 *Інформ. ресурси:* 1-7 *Дискографія:* 1,2

Контрольні питання з дисципліни

1. Науково-теоретична форма реконструкції народнопісенної традиції: специфіка її втілення.
2. Науково-практична форма реконструкції народнопісенної традиції та її функції.
3. Виконавська реконструкція народнопісенної традиції: репродуктивна та стилізаційна форми.
4. Особливості виконавської реконструкції народнопісенної традиції Слобожанщини в творчості сучасних українських виконавців та музичних колективів: визначення, специфіка опрацювання.
5. Концертно-виконавська діяльність театру народної музики України «ОБЕРЕГИ»
6. Специфіка реконструкції фольклорного джерела в музичній практиці гурту «ЯРИ»

7. Особливості реконструкції народнопісенної традиції в музичній практиці гурту «ОЙРА»

VIII. Методи навчання

Практичні заняття, дискусії, робота з друкованими джерелами, вокальна робота, робота в малих групах, індивідуальна робота, робота з Інтернет-ресурсами.

IX. Методи контролю:

1. Поточний – індивідуальне та групове опитування.
2. Атестаційний – опитування, контрольний урок.
3. Підсумковий – контрольний урок, залік.

Передбачено періодичні (рубіжні) етапи контролю у формі перевірки практичних письмових та вокально-виконавських завдань, поточної перевірки знання здобувачами музично-літературного тексту творів вокально-педагогічного репертуару та вміння його вірно відтворювати під час співу, перевірки якості виконання завдань самостійної роботи здобувачів.

З метою перевірки засвоєння вимог проводиться у 6 семестрі **залік**.

X. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

1. підсумковий контроль – 40 бал.
2. поточна здача музичних – вокальних завдань (не менш п'яти) – від 5 бал.
3. Анотації (виконавський аналіз) – від 3 бал.
4. звіт про самостійну роботу (до практичних занять, опрацювання додаткової літератури, Інтернет) – від 2 бал.

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (залік)	Сума
Розділ 1		Розділ 2			40	100
T1	T2	T3	T4			
10	20	10	20			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	

60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

XI. Методичне забезпечення

Робоча програма та навчально-методичні матеріали з практичного вибіркового курсу «Реконструкція народнопісенної традиції Слобожанщини» для здобувачів вищої освіти III курсу освітньо-професійної програми «Народний спів» (X: 2022, уклад. – ст. викл. Бреславець Г.М.), комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД), ілюстративні матеріали, аудіо та відеозаписи.

Список рекомендованої літератури

Основна

Основні джерела

1. Алжнєв, Ю. (2007) *«Як би не ми, та не ви...» партитура*. Дніпропетровськ
2. Бенч-Шокало, О. Г. (2002) *Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції*: Навч. Посіб. Київ : Ред. Журн. «Укр. Світ».
3. Бреславець, Г. (2014) Виконавська реконструкція фольклорного тексту в сучасному культурному вимірі. *Народна музика Волині та Полісся: проблеми дослідження і популяризації: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 31 жовтня – 1 листопада 2014 р. (С. 42-45).*
4. Бреславець, Г. (2011) Специфіка інтерпретації фольклору Слобожанщини в творчості Ю. Б. Алжнева. *Культурна спадщина Слобожанщини. Культура, мистецтво, філософія, охорона пам'яток : збірка науково-популярних статей*, В. 24, 224-230. Курсор
5. Бреславець, Г. М. (2012) Особливості виконавської реконструкції фольклорного тексту в сценічній практиці сучасних етномузикантів. *Традиційна культура в умовах глобалізації: культурна ідентифікація та інформаційне суспільство: матеріали науково-практичної конференції (18-19 травня 2012 року)*, 17-20
6. Грица, С. (2000) *Фольклор у просторі та часі*. Тернополь
7. *Дзига. Українські дитячі й молодечі народні ігри та розваги. (1999)*. Друк ЛТД.
8. *Дружки та бояри на Слобожанському весіллі. (1993)* ОЦНТ Лабораторія фольклору
9. *Зимові свята – в Новий рік ворота (2003)*. Регіон-інформ
10. Іваницький, А. І. (1997) *Українська музична фольклористика (методологія і методика)*: Навчальний посібник. Київ : Заповіт
11. *Муравський шлях – 97: Матеріали комплексної фольклорно-етнографічної експедиції (1998)*. ХДІК
12. *Муравський шлях – 2000: Матеріали комплексної фольклорно-етнографічної експедиції (2000)*. Регіон-інформ
13. Мурзіна, О. (1998) Українська музична фольклористика: проблеми і завдання. *Українське музикознавство* Вип. 28. Київ. С. 25 – 31.
14. Осадча, В. М. (2005) Майбутнє традиційної народної культури: історико-культурний та оціночний підхід. *Традиція і національно-культурний поступ : зб. наук. пр. Харків. С. 87 – 96.*
15. Осадча, В.М. (2011) *Обрядова пісенність Слобожанщини : навчальний посібник*. Видавець Савчук О.О.
16. Осадча, В. М. (2009) Форми виконавського втілення народнопісенної традиції в навчальних закладах Харкова. *Впровадження надбань народної культури в навчально-виховний процес з метою формування творчої особистості : матеріали круглого столу*. Харків. С. 92 – 98.
17. Осипенко, В. (2012) *Народнопісенна традиція у творчій практиці фольклорного гурту театру народної музики України «Обереги»* . Вісник ХДАДМ : зб. наук. пр. Харків : ХДАДМ. № 12. С. 161 – 164.

18. *Обрядові пісні с. Кручик Богодухівського району Харківської області. Збірка нотаций (1993).* ОЦНТ Лабораторія фольклору
19. *Обрядові пісні Слобожанщини (Сумський регіон) (2005).* ВТД «Університетська книга»
20. *Обрядові пісні с. Яковенкове Балакліївського району Харківської області. Збірка нотаций. (1993)* ОЦНТ Лабораторія фольклору
21. Стеблянко О. (1965) «Українські народні пісні»
22. Ступницький, В. (2007) *Пісні Слобідської України. (Студії з фольклору та етнографії Слобожанщини. Випуск 1).* Майдан
23. *Традиційна народна культура Дворічанського району Харківської області. (2001)* Регіон-інформ.
24. Хай, М. (2007) *Музично-інструментальна культура українців (фольклорна традиція).* Київ – Дрогобич. 537 с.

Допоміжна

25. Антонюк, В. (2000) *Постановка голосу : навчальний посібник.* Українська ідея
26. Бреславець, Г. (2014) *Театралізація як тип реконструкції фольклорного тексту в вокально-інструментальних творах Ю. Алжнєва. Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 24-25 квітня 2014 р. Харків : ХДАК. С. 114-115.*
27. Бреславець Г. (2017) *Специфіка реконструкції фольклорного тексту в дослідницько-виконавській практиці. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: матер. міжнар. наук. конф. (23 – 24 листопада 2017р.). Харків : ХДАК. С. 344-345.*
28. Карчова, Ю. І. (2012) *Група «ДахаБраха» як репрезентант сучасної української етнічної музики. Культура та інформаційне суспільство XXI ст.: матеріали всеукраїнської наук.-теоретичної конференції молодих учених (С. 157–158).* ХДАК
29. Коменда, О. І. (2020) *Універсальна творча особистість в українській музичній культурі : автореф. дис. ... докт. мистецтвознавства.*
30. Скуратівський, В. (1994) *Святвечір [У 2 к.]. (Укр. пізнав. б-ка «Земляни». Сер. «Українці»).* К. І. Вироб.-комерц. фірма «Перлина»
31. Скуратівський В. (1994) *Святвечір [У 2 к.]. (Укр. пізнав. б-ка «Земляни». Сер. «Українці»).* К. ІІ. Вироб.-комерц. фірма «Перлина»
32. Станкович-Спольська, Р. (2005) *«Цвіт папороті» Євгена Станковича: проблема жанру : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства.*

Дискографія

1. Коло роду [Звукозапис] : прогр. гурту дівчат театру «Обереги». — Х, 2000. — 1 мк стерео.
2. Крокове колесо. Ойра [Звукозапис] : Арт-Вертеп ; Дн., 2009 — 1 мк стерео.
3. Муравський шлях. Традиційні козацькі та ліричні пісні Харківщини та Полтавщини [Звукозапис]. — Х., 2000. — 1 мк стерео.
4. Ой ходив та й Донець... [Звукозапис] : обрядові та ліричні пісні Харківщини. — Х. : Студія Лева, Кобза., 1999. — 1 мк стерео.
5. Пісні української землі [Звукозапис]. — К. : УКСП «Кобза», 1990. — 1 мк стерео.
6. Слобожанщина. Українська народна музика. [Звукозапис] : Проект «Берви» 10CD. Ч.4. К. : Арт Велес, 2017. — 1 мк стерео.
7. Традиційна музика українців [Звукозапис]. — К. : УЕЛФ, 1997. – 1 мк стерео.

Інформаційні ресурси

1. *"Грай, іграчу!" сцени із народного гуляння.* Музична версія Ю. Алжнева. Youtube.com <https://www.facebook.com/100007059609265/videos/2609322489313046>
2. *Гурт «ЯРИ»* Youtube.com https://www.youtube.com/channel/UCPw_oyWJluZkqpKtjIMvtDQ?app=desktop
3. *Ойра «Крокове колесо»* Soundcloud.com <https://soundcloud.com/efremov-yurko/sets/krokovoye-koleso>
4. Оркестр, фолк і кіно: Слобожанщина запрошує на онлайн-концерт проєкту «ДОБРА ХАТА» Україна молода від 21.08.2020. Umoloda.kyiv.ua <https://umoloda.kyiv.ua/number/3628/164/149263/>
5. *"Ой піду я до млина..." Новітня толока.* Музична версія Ю. Алжнева Youtube.com <https://www.youtube.com/watch?v=YGXXMIZOSjg>
6. *Фрагмент із фольклорного дійства Якби не ми...* Youtube.com <https://www.youtube.com/watch?v=5i1S6PCBzSo>
7. Харківський обласний організаційно-методичний центр культури та мистецтв. Cultura.kh.ua <http://www.cultura.kh.ua>

Повнотекстові електронні бібліотеки

1. Харківська державна академія культури: <http://с.ас.kharkov.ua;>
  2. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua;>
  3. [Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка:](http://www.korolenko.kharkov.com;)
<http://www.korolenko.kharkov.com;>
- [Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: http://www. nplu.org.](http://www.nplu.org)

Навчальне видання

РЕКОНСТРУКЦІЯ НАРОДНОПІСЕННОЇ ТРАДИЦІЇ СЛОБОЖАНЩИНИ

Укладачі:

Бреславець Галина Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, старший викладач

Осипенко Вікторія Володимирівна, кандидат мистецтвознавства, доцент

Комп'ютерний набір Г. Бреславець

Друкується в авторській редакції

План 2023

Підписано до друку _____ 2023 р. Формат 60x84/16
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф
Ум. друк. арк. _____ Тираж 100. Зам № _____

ХДАК, 61057, Харків -57, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК